

НОРМАТИВНІ ТА ЗАКОНОДАВЧІ ВИМОГИ ДО МАРКУВАННЯ ФАСОВАНИХ МІНЕРАЛЬНИХ ВОД В УКРАЇНІ

Кисилевська А.Ю.^{1,2}, Кохан С.В.^{2,3}, Цуркан О.І.^{1,2}, Коєва Х.О.¹, Слуценко Д.О.¹

¹ — Державна установа «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України»,

² — Технічний комітет стандартизації № 124 «Природні та преформовані лікувальні ресурси»

³ — Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»

Оцінка відповідності маркування вимогам чинного законодавства та нормативних документів є частиною процедури оцінки відповідності продукції. Щодо фасованих мінеральних вод (ФМВ) в Україні одночасно діє ДСТУ 878-93 «Води мінеральні фасовані. Технічні умови» та Наказ [1]. Відповідно до Закону [2] усі ФМВ належать до харчових продуктів (ХП), однак відповідно до Наказу [3] та Закону [4] МВ належать до природних лікувальних ресурсів. Закон [5] не забороняє приписування МВ властивостей, що сприяють запобіганню чи лікуванню захворювань. Згідно із Законом [5] знаки для товарів і послуг можна наводити у тому вигляді, в якому їм надана правова охорона.

Наказом [1] дозволено офіційну та власну назви МВ доповнювати комерційною (наприклад, торговою маркою (ТМ)), та/або знаком для товарів і послуг). Додатково зазначають склад МВ, номер та/або назву свердловин(и)/джерел(а) та/або назву родовища, місцезнаходження його або місця розливу, відомості про види оброблення води. Можна зазачати відповідні характеристики МВ («сильногазована» або «слабогазована», «оброблена озоном») та позначення з Додатку 1. Однак Наказом [1] заборонено використовувати позначення, що приписують МВ властивості, які стосуються профілактики або лікування захворювань на відміну від Закону [5].

Згідно з ДСТУ 878-93 окрім назви, адреси виробника і потужностей виробництва, місця розташування, номеру водопункту, глибини свердловини, власної назви води МВ та її групи, мінералізації, хімічного складу, умов зберігання, номера партії (L), місткості, мінімального терміну придатності (дати) або дати «вжити до», зазначають походження МВ (природна столова, природна лікувально-столова, розведена лікувально-столова), ступінь насиченості діоксидом вуглецю (негазована, слабогазована, сильногазована), походження діоксиду вуглецю (природно насичена CO₂; із збереженням природного CO₂, донасичена штучним CO₂ тощо). Для лікувально-столових МВ зазначають медичні показання, основні протипоказання і напис: «Застосовують як лікувальні за призначенням лікаря, і як столові напої у разі несистематичного вживання не більше ніж 30 днів з інтервалом 3–6 міс.».

За результатами проведення робіт з оцінки відповідності ФМВ та погодження текстів маркування зафіксовано ряд порушень вимог щодо маркування, зокрема: щодо застосування ТМ (збільшення розміру шрифту назви ТМ, зменшення шрифту власної назви МВ), географічного зазначення походження, відсутності зазначення основних протипоказань для лікувально-столових МВ, зазначення інформації стосовно ФМВ, не підтвердженої науково.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Гігієнічних вимог виробництва та обігу вод природних мінеральних і вод джерельних: наказ Міністерства економіки України від 12.04.2021 р. № 741 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0657-21#Text>.
2. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 22.07.2014 р. // Відомості Верховної Ради України – 1998. – № 19. – Ст. 98.
3. Про затвердження Порядку здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів, визначення методів їх використання: наказ від 02.06.2003 р. № 243 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0752-03#Text>.
4. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III // Відомості Верховної Ради України – 2000. – № 50. – Ст. 435.
5. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів: Закон України від 06.12.2018 р. № 2639-VIII // Відомості Верховної Ради України – 2019. – № 7. – Ст. 41.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

Ратинський В.В.

к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя

У доповіді представлені міркування щодо розвитку системи менеджменту якості на основі діджиталізації, яка має потенціал стати точкою зростання промисловості в країні.

Ключові слова: діджиталізація, виробництво, ефективність.

Діджиталізація (від Digital - цифровий) вже зараз має велику кількість значень, це поняття сьогодні в лексиконі економістів і на засіданнях правлінь компаній. У реальному бізнесі під діджиталізацією розуміють те, що потрібно, щоб виробництво зробити більш гнучкими і конкурентоспроможним, пристосованим до сучасних реалій в цифровому світі, що народжується. Це процеси переведення підприємств у гнучкий стан із стаціонарного поточного. The Boston Consulting Group прогнозує, що обсяг цифрової економіки до 2035 року може сягнути 16 трлн доларів США. Більшість - 63 млрд. доларів США - припадає на сферу споживання (інтернет-торгівля, послуги, пошук онлайн та покупки офлайн). Якщо у 2010 році частка інтернет-торгівлі у всіх продажах становила 1,7% (12 млрд. доларів США), то у 2016 році вона зросла до 3,2% (43 млрд. доларів США). Експорт ІТ-технологій становив 7 млрд. доларів США [1].

Підприємства, що використовують цифрові технології, можуть використовувати можливості конвергенції, коли дані про продукт доступні на всіх етапах його життєвого циклу - від розробки до технічного обслуговування. Це дозволить керівництву підприємств робити більш поінформовані рішення, здійснювати перетворення для швидкої реалізації в аспекті підвищення якості, виходу на нові ринки, розширення гнучкості, безпеки та підвищення операційної ефективності, а також при створенні нових бізнес можливостей організації

Актуальний сьогодні промисловий інтернет речей і пов'язана з ним можливість зниження собівартості та витрат виробництва лише посилює потребу в такому цифровому переході. Термін "діджиталізація"